

Creșterea Limbii Românești

- fondată în anul 2013, odată cu Legea
ZILEI NAȚIONALE A LIMBII ROMÂNE

SĂ CĂUTĂM REPERE PRIN BALADE

Grupaj de balade de Melania Rusu Caragioiu

BALADĂ STRĂBUNĂ

Închinată Revirimentului „Dacia” de la „Clubul de aur”,

Montréal, Canada

Printre dealuri, printre stânci

Cântă-n văile adânci

Doina visurilor dragi:

Cântecel în foi de fagi...

De sub cetină răsare

Cuib de vulturi – așezare,

Adăpost de-nstrăinare,

Pentru dacul cel viteaz,

Luptător – străbun de cneaz.

Focul pâlpâie în vreascuri,

Vinul șiroiește-n teascuri,

Mierea-n coșnițe se face,
Azimi, daca mândră coace.

Suie aburul din văi
Steagul de lup, în văpăi;
Sulițele stau să-nțepe
Hoardele ce vin din stepe.

Coase daca alte straie;
Velnițele dorm în claie;
Lânuri, aur și sumane
Se strâng zestre la codane.

Curge doar lapte și miere;
Furul le ia – nu le cere !
Dacii sar ca dintr-un arc,
Ca dulăii-n jur de țarc,
Pe cai iuți, cu frâu de funii:
- „ Săriți ! Hoardele și hunii !”

Toți călcară peste Tracii
Gustând miere-n sânul „Dacii” !

Ne-au rămas izvoarele,
Brățări - căprioarele,

Izvoadele-n slove sure,
Fetele cu ochi de mure,
Cloșca fără pui de aur
Și sufletul dac – tezaur !

Mândră Dacie străbună,
Dodoloață, plină lună,
Astăzi suflet de român:
Ape trec, pietre rămân !

Laval, 2011

VRÂNCEOAI A

Închinată lui Dimitrie Bolintineanu

VRÂNCEOAI A

Baladă

Pe-un mândru plai de vatră strămoșească
Erau, cum sunt și-acuma, falnici brazii;
Acolo, printre doine, aveau să crească
Eroi bărbați, eroi femei, ca azi...

În dragoste și pace-n casa veche
Cioplită-n lemn, cu temelia-n piatră,
Frumoși la chip, de nu aveau pereche,
Creșteau șapte lăstari pe lângă vatră.

Tatăl, munteanul falnic, plin de viață,
Mama, femeia dârză și voinică,
Luptau cu greaua soartă față-n față,
Copiii să și-ii crească fără frică.

Când s-au făcut mai mari, acei frați-șapte,
Cu tatăl roboteau în câmp și-acasă
Din zori și până în adâncă noapte,
Agonisind o azimă pe masă.

Harnici erau ca nimenea pe lume,
Cuminiți, de se-auzea de ei prin sate
Și când suiau cu turma peste culme
Și când la moară măcinau bucate.

Părinții îi iubeau fără de seamăn;
Mama zâmbea cu ochi înlăcrimați,
Tata-i vedea pe geamăn lângă geamăn:
Urmașii lui – voinicii - șapte frați !

.

Casa-ncepu să crească și să cânte;

Chimirele s-adune ban cu ban,

Mama, făină bună să frământa,

Mieii să se-nmulțească an de an...

.

Auuuzzz', auuuzzz' ! Voi oameni de pe plaiuri !!!

„Va trece Ștefan-Vodă, Domnul nostru,

„El iarăși oaste mare vrea să strângă !!!”

Așa vesteau și tulnice... și naiuri...

Bătrânele nu încetau să plângă ...

„E Țara în primejdie de moarte !

„Dușmanul, la hotare, iarăși bate !

„Trimiteți crainici ! Vestea să o poarte !

„Să afle cele-ndepărtae sate!!!

.

Li-e dragă casa, Țara, sfântă glia;

Mamele lăcrimau de grea durere;

Feciori și tați își oțeau mânia

Strângând săgeți ce otrăvesc cu fiere

Și arme fel de fel, meșteșugite,

Ușoare, ce adânc dușmanul taie

Și grele ghioage, sulițe-ascuțite ...

Poporu-ntreg e gata de bătaie !!!

Muncindu-și sufletul în plâns și gânduri,
Viteaza mamă, de cei șapte feți,
Strângea degrabă straie, șapte rânduri
Și șapte traiste-n cuie, pe „pereti” ...
Plângând umplea pe rând cu de-ale gurii,
Cu scamă și-oblojeli, traistele mici,
Pândind la ce vedea prin poarta șurii:
Cum arme făuresc șapte voinici !

.

„Ce tropot și ce glasuri vin pe dealuri ?

„E Ștefan, cu-a lui oaste pregătită !

Înfânge mama a tristeții valuri

Și iese-n poartă, dârză, oțelită:

„Mărite Doamne, viața crudă este !

„Ca ochii îi iubesc și mult mă doare !

„Șapte feciori am ! Vulturi sunt pe creste

„Și îi privesc, cum sus mă uit la soare !

„ Doamne, ți-ii dau pe toți, să aperi glia

„Dușmanul piară și-a lui ochi turbați

„Pândind să ne aducă iar sclavia !

„Ia-i Doamne, Vodă, pe dușmani să-i bați !!!

„Femeie, tu, din Vrancea, zise Domnul,

„Fapta ți-e mare și răsplata mare !
„ Să stăpînești cu-ai tăi, când va fi pace
„Cele semețe crește - șapte-n zare !
„Și neam de neamul tău să-și amintească
„De șapte feți viteji ce i-ai născut,
„De inima și fapta-ți vitejească !
„Dar nu uita că Țara te-a crescut !

Timișoara, 1984

CU ISTORIA PRIN BALADĂ

Închinată lui Nicolae Dumbravă

De sub cetină de brazi
Se-aud legende și azi;
Toate amintind anume
Nume mari – cântate-n lume.

.

Sub colină-n sat la noi
Cântă seara din cimpoi
Ion, ce zice cu alean
Un vechi cântec ardelean !
Auzi ? Și frunza-l doinește !
Auzi ? Și vântu-îl foșnește !
Drumețul din drum se-oprește...

.

Sub gorun, la Țebea-n vale
Fost-a Horia ! Criș și mal,
Pietre, oameni, frunză, ram
Îl slăvesc ! Îl cântă-un neam !

.

Răsunat-au peste culmi
Buciume din tei și ulmi;
Buciume de-mpotrivire
Către crunta umilire ...

Cand s-a ridicat cei moți,
Clănțăneau din dinți cei hoți !

*

Cu poporul de-o credință,
Horia poată biruință;
Luptă și-mparte dreptate !

Liftele, prin strâmbătate,
Au schimbat pâinea-n ghiulele,
Cătușe fac din inele

Și deschis-au temniți largi

Să le umple cu iobagi !

.

Fruntea sus ! Dreptatea-nvingă !

Horia nu știe să plângă !

Dârz înfruntă moartea cruntă ...

Numai huma este înfrântă !

Os cu os zdrobit pe roată

Os și carne despăcată !

Horia-și șterge de pe frunte

Sângele... Sus, către munte

Strigă marea-i biruință :

„Vremea dreaptă vine iară !,

„Învățați mereu din luptă !

„ Veți învinge ! Doar credință

„ Să aveți în Neam și Țară !”

Timișoara, 1980

1907 - POVESTE DE EMIGRANT

de Melania Rusu Caragioiu

Poem-legendă în versuri despre încercarea de emigrare

definitivă în America a bunicului meu

A fost odată un bunic,
Trăind în pusta legendară-
Către Panonia, un pic,
Pe Crișul alb – un rai de țară.

Acum avea nepoți – o droaie,
Cu toți bălani și rumeiori,
Desculți pe soare sau pe ploaie,
Ca o grădină de bujori !

Stăteau pe prispă lângă „taica”,
Nici unul nu-i spunea „bunicul”,
Mâncând pită cu părădaică;
Din porc mai era doar șoricul...

Și taica-al nostru povestea
Iar din istoria lui măiastră
Cum a plecat cu o boccea
Spre alte zări, pe marea albastră:

„Și-am mers pe jos pân' la Fiume,
„ Când mai desculț, când în opinci,
„Știți voi ce lungă-i astă lume ?
„Sute de kilometri, cinci...

„Cum am mâncat ?

„Cum am dormit ?

„Pus-am sub cap când m-am culcat

„Sacul și straiul ponosit.

„Și iată-mă-s ajuns în port

„ În soare, zarvă și mulțimi

„Și obosit – aproape mort !

„De-acum, Porfire, să te țini !...

„Am tot pândit să mă strecor,

„Să plec pe unde-a fost Columb,

„Dar era pază la vapor

„Și-l umpleau cu saci de porumb.

„M-am întremat de drumul greu;

„Găsit-am fructe pe ales;

„Parcă ieșeau în drumul meu

„Și mă îmbiau tot la cules...

„Astăzi o chiflă, mâine un fruct,

„Un somn mai bun pe lângă mare

„Și apă chiar din apaduct,

„M-au pus mai iute pe picioare !

„M-am angajat să car bagaje,

„Baloturi, saci, ca fiecare :

„Să încarc la vase și la barje

„Să-mi fac un ban pentru mâncare.

„Și așa trecură șase luni,
„În care trimiteam și-acasă,
„Erau puțini bani, erau buni,
„S-aveți ce pune voi pe masă !

„Mi-am zis atunci: „oricum ar fi,
„Aici mă zdrobesc pe nimic,
„N-am ce trimite la copii,
„Doar sărutări și-un sfaț, în plic !”

„Când eu mă căinam de zor,
„Intr-o înserare, spre amurg,
„Se pregătește un vapor,
„Să plece unde bani... se scurg...

„Și fără să gândesc nimica
„Am luat balotul și sarica,
„Am pus bagaju' în sala goală
„Și mi-am făcut o socoteală:
„Să mă ascund undeva-n cală,
„Să ies noaptea, când puntea-i goală !
„Dar cala era cu cărbune !
„ - Ce faci Porfire ? Haide, spune !

„Mi-am făcut un loc în cărbuni;
„Cărbunii doar de foc sunt buni !
„Eram peste tot bătucit,

„Dormind chircit și chinuit !

„Cum amortisem chiar de tot,

„Mă ridicam în câte-un cot

„Și mă uitam la cel fochist,

„Sau poate-l chema mașinist,

„Cum asuda și se lupta

„Până ce soba o umplea !

„Avea vaporu' o „gură” mare

„În care ardea un foc de iad

„Și-un singur om la lopătare

„Să-i dea cărbunii care ard...

„Atunci m-a fulgerat un gând:

„Eu stau ascuns și nu mai pot

„Și-am început să stau flămând

„Și ce va fi când termin tot ? !

„Când mașinistul mai ieșea,

„Luam lopata și cu spor,

„Când nu mă vedea cineva,

„Azvărleam cărbuni în cuptor.

„Până într-o zi când m-a surprins

„Că-l ajutam la munca grea;

„De-atunci necazul meu s-a stins:

„Omul, mâncare îmi aducea...

„Și multe luni au tot trecut

„Până vaporul s-a oprit

„Și-așa viață-am început

„În tărâmul făgăduit !

„Mă întrebam unde eram

„Cu alți oameni și de alt neam,

„Dar mașinistul le-a vorbit

„Și-atunci docherii m-au primit...

„Eram cică la Lacuri Mari,

„La Detroit, unde samsari

„Aveau bussines,dolari, fabrica,

„În jinduita America !

„Am lucrat greu : docher în port,

„Din zori și până cădeam mort,

„Cărând optzeci de kile în spate,

„Câte o zi, rar, jumătate...

„Până într-o zi când un forjor,

„Lucrând ceva la un vapor,

„S-a luat de vorbă și cu mine

„Și m-a întrebat de nu știu, cine

„Ar vrea să-i fie ucenic,

„Dar nu un puști,un om voinic !

„ Atunci, cu noul grai, peltic,

„În limba lui Sam, eu îi zic:

„Domnule, eu aş vrea să vin;

„Cu docheritul,e un chin !

„Şi așa, dintr-un hamal hai-hui,

„M-am făcut ucenicul lui !

„Şi credeţi că mi-a fost ușor ?

„Muncă prea grea,dar bani cu spor !

„Am început să vă trimit

„Tot ce-am păstrat, chivernisit.

„Să vă trimit, dar la părinți,

„Dolari cu zimți și fără zimți,

„Din care ați avut și casă

„Și cai și azimă pe masă !

„ Am început a vorbi bine

„Acea limbă americană;

„La muncă mă întreceam pemine;

„Aveam și bani, aveam și hrană !

„Meșterul nu avea copii;

„Din vorbă în vorbă a aflat

„Că eu aveam vreo șapte fii,

„Frumoși, cu braz bucălat.

„Mi-a zis să merg să îi aduc

„Că el mi-ii „cumpără” (?!), pe toți

„Și bune zile am să-apuc:

„Dolarii-s dolari ! Și nu-s zloți !

„Mi-a dat bilete de vapor

„Pentru copii, pentru soție,

„Mi-a urat „drum bun și mult spor !”

„Și să-i mai scriu ce o să fie...

„Și m-am întors atunci în sat:

„Forjor cu pieptul înstelat,

„Fiindcă așchii de oțel

„Aveam puzderie, prinsă în el !

„Aproape în fiecare zi

„Săreau scânteii de fier aprins,

„Treceau prin șorț, ca prin hârtii

„Și-astfel, sub piele mi s-au stins !

„Le-am spus nevastei și la fii –

„Acum nu mai erau copii,

„Ci înălțati cu-acei opt ani,

„Frumoși, cuminiți, aveau și ...bani...

„Când visul de America

„I-a prin în mreaja de dolari

„Erau toți gata de-a pleca

„Spre școli străine și domni mari ...

„Și cine credeți că n- vrut
„Să facem visul început ?
„Maica, bărâna, soața mea,
„Zicea să nu mergem, nu vrea
„Să-ți strice ea rostul din sat
„Acuma, când s-a mai săltat !

„Și am plecat iar, pe cinci ani,
„Tot fără voi, după alți bani...

„Părinții voștri au crescut,
„S-au înurat și și-au făcut
„Fiecare, un rost al lui,
„Doar, Oanea-mic, cel mai mic pui
„S-a dus la școli împărătești,
„Împărătești, dar le plătești !
„Și-atât de mult am tot plătit,
„De șaispe mii am cheltuit !

„Și unchiu Oanea –i șef de gară,
„Are o slujbă grea în țară...
„Vă place să mergeți la el,
„El vă dă bani, voi într-un fel
„Îi mulțumiți cu un coș de prune
„Și cu mult drag și vorbe bune !

„V-am povestit din păr a fir,
„Povestea mea.

„Eu, Rus Porfir !”

BALADA MIERLEI

Închinată celor care vor să o asculte

BALADA MIERLEI

De Melania

Leliță Mierliță,

Mândră-n grădiniță,

În atlas gătită,

La chip prea smerită,

Îți povestesc ție,

Soră de frăție,

Păsul ce mă doare

Și-o să mă omoare !

Află, Mierlă dragă

Și o lume-ntreagă,

Că în țara mea,

Căzând sub grea stea,
Se petrec minuni-
Negre; de cărbuni !

S-au suit pe cai,
Fără a fi crai,
Niște pierde-vară,
Fără simț de țară.
Vor să o dărâme,
Vor să o sfărâme,
Vor să o împartă,
Să nu fie vatră !

Dau bice la cai
Calcă peste rai,
Fură din ogrăzi;
Nu fură poclăzi,
Ci inimi de om
Și flori noi din pom !
Au intrat și-n case
Peste flori frumoase

Și le-au luat seva...

Le-au luat și ceva

Ce va-nflori mâine...

Și ultima pâine...

Dau cu pumnu-n masă

Și nici că le pasă

Că nu au dreptate,

Ci prin strâmbătate

Iau tot, fără frică :

Biata lege pică !

Leliță, Mierliță,

Mândră-n grădiniță,

În atlas gătită,

La chip prea smerită,

Îți povestesc ție,

Soră de frăție,

Că nu găsesc drum,

Nici să plâng, acum !

Poate ști tu calea

Tu, care treci zarea,

Spune-le la toți,

C-au ieșit mulți hoți !

Hoți ce fură pâine,

Că n-au nici fărâme,
Hoți ce fură „fiare”,
Pe bani de mâncare,
Hoți ce fură mere
Numai de plăcere,
Hoți ce fură bani,
Deși nu-s sărmani,
Hoți ce fură case,
Mici sau arătoase,
Hoți de atestate,
Nici cum, meritate,
Hoți de scaun ”nalt,
De mândru-mpărat...

Leliță, Mierliță,
Mândră-n grădiniță,
În atlas gătită,
La chip prea smerită,
De mi-ii ajuta,
Cu drag ți-oi cânta,
Din fuier de os,
Un tril prea frumos !

Du-te, rogu-te frățește,
In lume și asmuțește

Adevărul care doarme !
(Și ți-oi da la iarnă poame !)
Cântă-i tu, o, Mierlă dragă,
Să te-audă-o lume-ntreagă !
Și fă-l ca să înțeleagă,
Că mi-e inima beteagă
De așa durere multă
Și nimeni nu o ascultă !
Că-n mica, dulcea mea țară,
Mulți dreptatea mi-o fuară !
Căutând să ne dezbine,
Să ne dea alte destine !

Țara și aurul ei
Să-i servească pe mișei ,
Iară noi, români sărmani,
Să cerșim ani peste ani...

Leliță, Mierliță,
Mândră-n grădiniță,
În atlas gătită,
La chip prea smerită,
Cântă-mi tu, Mierliță,
Colea, la portiță,

Că m-ai ajutat
Și că ai chemat
Glas de adevăr,
Flori albe de măr,
Să-mi bucure țara,
Casa și vioara,
Să se-audă naiul,
Să sclipească traiul...

Leliță, Mierliță,
Mândră-n grădiniță,
În atlas gătită,
La chip prea smerită,
Trimite-ntăriri
Din cele măriri
De împărăție,
Cu democrație
Scapă de năpastă și poporul meu,
Nu uita de mine și de Dumnezeu.